

פנינים יקרים

מתורת רבותינו הקדושים מביאלא

- ליקוטי אמרים ככתבם וכלשונם מספרי רבותינו הקדושים •

פרשת בא

• דברי בינה •

ויאמר ה' אל משה בא אל פרעה כי אני הכבדתי את לבו. (י"א)
 וזה פירוש "כי אני הכבדתי את לבו וכו'", היינו, כי מזה יכולים להבין, עד כמה גדלה תחבולות היצר להסיר האדם מרצון השם יתברך. כי אחרי כל המכות והיסורים קשים שהיה לו, יש בו עוד כבודות הלב שלא להכניע את עצמו נגד השם יתברך - מזה תוכלו לידע כמה חזק כח היצר הרע. וצריך לפשפש במעשיו תמיד, ולחקור בהם אולי יש אחיזת היצר במעשיו הטובים.

עמוד נא

• חלקת יהושע •

ולמען תספר באזני בנך. (י"ב)
 ולהבין הלשון באזני בנך ולא נאמר למען תספר לבנך, אך עיקר שבארנו לחנך הבנים בראשונה במנהגי ישראל כמ"ש בשלמה המלך שעשה אזוניים לתורה, עירובין ונטילת ידים, [עירובין כא:] כמו על ידי אוזן הכלי יכולים לאחוז כל הכלי אף שהוא כבד מאוד כן על ידי מנהגי ישראל זה השרשה והתחלה לקיים כל התורה, וזה "למען תספר באזני בנך" שתחנך את בנך במנהגי ישראל ודקדוקי המצוות אך היסוד העיקרי שיתקבל דברין

ולמודך לבנך שהאבות בעצמם יזהרו בצניעות ולשמור ולהתנהג תהלוכות הבית בדרכי אבותינו ז"ל אז יקויים יפה כוח הבן כמ"ש [שבועות מח.]. הכל מכוח האב, כמו שמתנהגים ההורים. וזה שסיימה התורה הקדושה על "למען תספר" - "וידעתם כי אני ה'" וצריך לומר "שידעו" כי מוסב על הבנים להראות דוגמא מתהלוכותיהם בכל הענינים "וידעתם" בעצמכם כי אני ה'.

מאמרים עמ' טו-ז

• תולדות אדם •

ולמען תספר באזני בנך וכן בנך וגו' וידעתם כי אני ה'. (י"ב)
 כי כאשר תפעלו ותשמעו לאזני בנך וכן בנך גדולתו יתברך שמו, ויתפרסם אלהותו יתברך שמו בעולם - על ידי זה 'וידעתם', בעצמיכם 'כי אני ה'', בהדרגה שלכם תעלו גם כן למעלה למעלה על ידי זה.

עמוד עג

• ארון עדות •

ולמען תספר באזני בנך וכן בנך. (י"ב)
 הטעם שהזכיר שני דורות דוקא 'בנך וכן בנך', יובן על פי מאמר הגמרא ב"מ פה.]. "כל שהוא תלמיד חכם ובנו תלמיד חכם ובן תלמיד חכם, שוב אין התורה

הראשונים", שהוא מנהגי האבות הקדושים. אף על פי שנראה שאין טעם וריח למנהג הזה, צריך כל איש ישראל שלא יצא כחוט השערה.

עמוד נז

• ואלה הדברים שנאמרו לדוד •

כי ממנו נקח לעבוד את ה' אלוקינו. (י כו)
כי כל כוונת פרעה היתה רק לקלקל את הדעת ולכפור ח"ו באלוקי ישראל, כמו שאמר פרעה "לא ידעתי את ה'" [הב] ועל זה ענה משה רבנו ע"ה, אדרבה, מזה שאתם עובדים עבודה זרה אדרבה מזה בעצמו נקח ונעשה אנחנו עבודה לאלוקינו. וגם ענין גילוי העריות הנצמח מאהבה וחמדה רבה ח"ו. וברצות ה' דרכי איש הוא מתעורר להפוך את האהבה הרעה שהיא ממדת החסד, לעבודה, לאהב את ה' אלוקינו. וכן שפיכות דמים ענינו ג"כ 'כי הדם הוא הנפש', והדם הולך מהלב לאברים וחוזר מהאברים ללב בבחינת "והחיות רצוא ושוב" [יחזקאל א יד]. ובאותם רתיחות הדם שמביאות את האדם לידי כעס ושפיכת דמים ח"ו, יכול להפוך ולעורר את לבו למידת הגבורה, לעבודה השם יתברך. וזה שהורו שני האבות, אבותינו הקדושים להורות לנו את הדרך איך למצוא בכל הנמצא בעולם עבודת השי"ת.

פרשת תולדות עמ' מה

• ואלה הדברים שנאמרו לדוד •

ואת בתינו הציל. (יב כז)
ובמ"ש דודי וצללה"ה מפרציווא: אם עם קודש ישראל מתנהגים שיהיה

פוסקת מזרעו לעולם, לפי שהתורה מחזרת על אכסניא שלה, שנאמר 'לא ימוש מפין ומפי זרעך ומפי זרע זרעך אמר ד' מעתה ועד עולם' - אמר הקדוש ברוך הוא, מכאן והילך אני ערב לך בדבר זה".

בן כאן, צוה השם יתברך להשריש האמונה בלב בנו ובן בנו, על ידי שיספר להם מופתי מצרים, ושוב לא תפסק האמונה לעולם, והבן.

עמוד צו

• זכרון משלי •

לכו נא הגברים ועבדו את ה'. (י יא)
פירש אאמו"ר [ה'דברי בינה] 'וצ"ל, הפסוק "לכו נא הגברים ועבדו את ה'". פירוש, שפרעה טען כי רק הגברים, אותם שמתגברים על יצרם במיעוט אכילה ושתייה ובמיעוט דרך ארץ, ובכל המ"ח שהתורה נקנית בהם, רק להם לבדם שייך יציאת מצרים, והם לבד ילכו ויעבדו את ה'. ואז ידע כי השאר ממילא לא ירצו לצאת משם, כמו שהיה באמת אחר כך שטענו "זכרנו את הדגה אשר נאכל במצרים חנם", "נתנה ראש ונשובה מצרימה". כי העיקר תלוי בתיקון המדות, והם הם שרשיים. פרשת נצבים עמ' עו

• דברי בינה •

וגם מקננו ילך עמנו לא תשאר פרסה. (י כו)
והנה נראה לעניות דעתי, שזה הוא ענין הסימן מפריסי פרסה, שהוא סימן טהרה, שרומז שאפילו מה שאיש ישראל דש בעקביו, יש בו קדושה. ואפילו מנהגי ישראל, שנראה שאין בהם שום שכל, נאמר "צאי לך בעקבי הצאן, בעקבי אבותיך

דעתו הם כבהמה. ואינו מחפש תמיד רק את החסרונות. - עליו אומר השם יתברך: "לי הוא", הוא יהיה ברשות השי"ת וישכון אצלו תמיד, היפך מאמר הכתוב שנתבאר "לא יגורך רע", ודו"ק.

ואין צריך לעשות בבת אחת דברים גדולים, אלא יתחיל עבודתו מדברים קטנים של מעשים שבכל יום. ועל דרך שכתב זקני היהודי הקדוש זיע"א, שהדרך לעבוד על מידת החסד מתחיל על ידי שנותן לחבירו מעט טבק וכו'. וכן ממשיך במעט מעט, על ידי שמרגיל עצמו לומר מילות אהבה וחיבה לחברו, ומקרבו ומעודדו ומחזק את לבבו. ולא חלילה בהיפך בדברים המרגיזים ומכאיבים ומרחקים את חבירו, כי אם לרחם ולאהוב באהבה וחמלה וחיבה יתירה, שעל ידי זה יעורר על עצמו במידה כנגד מדה את מידת הרחמנות. כח תשובת ישראל פ"ה

"ואת בתינו" - בתי ישראל, בצניעות וכדומה. - אז "הציל", זה גורם הצלת ישראל, וכן בכל דור ודור. חלקת יהושע מאמרים עמ' טו

• מבשר טוב •

פטר כל רחם בכני ישראל, באדם ובהמה לי הוא. (יגב)
ואמר חז"ל [שבת קנא:]: "כל המרחם על הבריות מרחמין עליו מן השמים". ולהישמר מן החטאים ועוונות נוראים הללו בודאי צריך לרחמי שמים מרובים. וזו העצה לפנינו: להיות 'מרחם על הבריות', ולעשות עצמו מהות של "טוב", היפך מן הרע, ועל ידי זה יזכה לצאת מכל אלו החטאים במהרה.

וכתבו בספרים הקדושים [בשם הרה"ק מסאוראן זצ"ל], בפסוק "פטר כל רחם בכני ישראל, באדם ובהמה לי הוא". כאשר האדם מרחם על כל "איש ישראל", "באדם ובבהמה", גם על בני אדם שלפי

מעשי הצדיקים

והגדת לכהן כיום ההוא לאמר בעבור זה עשה ה' לי בצאתי ממצרים. (יגח)

בשעת פטירתו של רבינו הק' מפארצווא זצוק"ל היה מונח לפניו ספר התנ"ך בו היה מעיין תמיד, והספר היה פתוח לפניו בפרשת בא בפסוק "והגדת לבנך". והיה לאות ולמופת לעיני כל אשר ידעו עד כמה נתן נפשו על חינוך בני ישראל בקדושה ובטהרה. עובדה זו עשתה רושם גדול גם בחוגים רחוקים מתורה ומצוות, ואף בעיתונות החילונית הזכירה בשעתו. פעם אחת בא אחד מגדולי פולין לפני רבינו זיע"א בבקשה שיצטרף לפעילות של מועצת רבנים מסויימת, וסירב רבינו זיע"א באמרו שמאחר וטפלא תליא ביה הרי הוא מחוייב להתמסר להם, לגדלם ולחנכם בתורה ויראת שמים.

אור יקרות

מאוצרו של הרה"ח חיים שלום פרוש ז"ל

יִשְׁאַלוּ אִישׁ מֵאַתְּ רֵעֵהוּ וּגו' כָּלִי כֶסֶף וְכָלִי זָהָב - על האדם לדעת כי כל ממונו ניתן לו מהשמים רק בתור השאלה ופקדון - וישאלו - בכדי שיעשה בו צדקה וחסד.

(ישועות אברהם)

כמה מילין זהירין ממעמד נורא הוד – לקראת 'שבת לטהרינו' בקהילתינו

מחשיא מורן אדמו"ר שליט"א בעת הקמת וועד "משמרת לדורות"

כ"א כסליו תשע"ז

וכמה היה כ"ק אאמו"ר זצוקלה"ה זי"ע עומד ומזהיר תמיד באלו העניינים, הגם שלא היו בימיו מכשולות חמורים כל כך כבימינו.

רז"ק באיגרת (הובא בשירת השבת מבוא עמ' מא): "מצוה רבה לעורר בני ישראל להימנע מקריאת ספרי מינים ואפיקורסים, וכן מקריאת העיתונים החופשיים ועיתוני צהריים, ומלשמוע ולראות הטלוי' המתועבת וכו'. כי כבר הצדיקים קדושי עליון בדורות הקודמים יצאו חוצץ בכרוזים בדברים חוצבי להבות אש, אודות התועבות האלה. – אך כאשר יש שריפה בוערת ומתפשטת מחויב כל אחד לכבות, ובפרט בשריפת הנשמה לב ונפש".

"ונאמנים" עלינו דברי חז"ל הקדושים (שבת קה:): שמסרו לנו כלל גדול, כך דרכו של היצר הרע, היום אומר לו עשה כך, ולמחר אומר לו עשה כך, עד שאומר לו לך עבוד עבודה זרה וכו'. וכל שכן בתועבות הללו שכבר בתחילתו הוא איסור חמור".

"והרי" ידוע מימי צמיחת ראשית ההשכלה הארורה, שפשתה נגע צרעת של ספרי השכלה ומינות, והעיתונים החופשיים למיניהם, עד שנגרם בזה שכמה אנשים המירו כבודם ויצאו מן דת ישראל, ויאבדו מתוך הקהל הישראלי".

"וכדאי" להזכיר דברי הקדוש עליון בעל השפת אמת זצוקלה"ה זי"ע מגור, במכתבו: הגיהנום כלה והם אינם כלים. ובפרט בזמנינו, שבעונותינו הרבים נתרבה המינות וכו'..."

"ובכן" כל שומר נפשו ירחק מהם, וישתדל להשפיע על קרוביו ומכיריו שיקיימו 'לא תביא תועבה אל ביתך' (דברים ז, כו), 'הרחק מפתח וכו' (משלי ה, ח) וכו'". עכלה"ט.

*

הנה כל זאת היה צווח ומזהיר על העיתונים החופשיים וספרי המינות וכיוצא, שאין מגיעים כלל לטומאה הנוראה של אותם מכשירים הטמאים המדוכרים, שהם מביאים לאיש ישראל הטומאות הגדולות והנוראות ביותר שבעולם, כמשנ"ת שהם 'אבי אבות הטומאה', וכמעט לא שייך טומאה יותר מהם.

ואם כן קל וחומר הדברים, כמה צריך להיזהר ולהתרחק מהם ומהמונם, שעליהם שייך מאמר הכתוב: "ולא תביא תועבה אל ביתך, והיית חרם כמוהו, שקץ תשקצנו ותעב תתעבנו, כי חרם הוא".

*

ולפיכך דורש הרבי זכרונו לברכה מאיתנו, ופוסק לנו בכירור, שאסור להכניס זאת כלל אל הבית, ועל כך נאמר "לא תביא תועבה אל ביתך" רחמנא ליצלן, שמטמא נפשו ונפש בני ביתו.

ומכשיר תועבה זה הצמוד תמיד אתו עמו בכיסו או בכיתו או במקום

עבודתו וכדומה, הרי הוא נקשר קשר הדוק עם אותה תועבה, והיא חודרת אל תוככי לב בני ישראל, שהוא קודש הקדשים של בני ישראל, שצריך להישמר בטהרה כד"א (תהלים נא, יב) "לב טהור ברא לי וגו'".

הפצת הגליון השבוע - לעילוי נשמת
הרה"ק הרבי ר' משה יהודה ליב בהרה"ק יעקב זצ"ל
מסאסוב

לי"וד ד' שבט תקס"ז

נתרם ע"י נכדו הרב חיים אייכנשטיין הי"ו